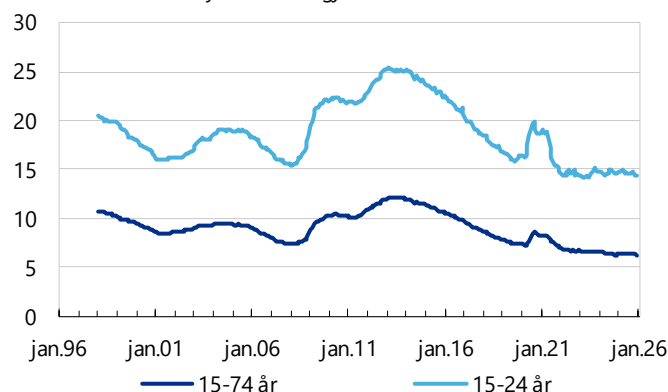

Høydepunktet på denne ukens nøkkeltallskalender er utvilsomt fredagens **payroll-tall fra USA for februar**. Her har Trump ikke lyktes i å gjøre Amerika *great again*. Som figuren under viser, var jobbveksten høy på vei ut av pandemien, men har siden dabbet av. I Bidens siste regjeringssår økte sysselsettingen utenom landbrukssektoren med 1,2 millioner personer (0,8 prosent), i Trumps første med beskjedne 360,000 personer (0,2 prosent). Begge er godt under den årlige gjennomsnittsveksten i tiåret før pandemien (1,6 prosent). Mens den private sysselsettingen det siste året har økt med 0,5 prosent, har Trumps kostnadskutt gjort store innhogg i den offentlige sysselsettingen, som har falt med 1,1 prosent. På det føderale nivået er hver tiende jobb borte. Svak jobbvekst har bidratt til å trekke opp arbeidsledigheten, fra 3½ prosent for tre år siden, til 4,3 prosent i januar. I et historisk perspektiv er dette likevel lavt, og avspeiler at også befolkningsveksten i arbeidsfør alder har vært moderat de tre siste årene. Konsensusforventningen er at sysselsettingen vil ha økt med 60 000 personer i februar, mens ledigheten ventes å være uendret. I tillegg er det også oppmerksomhet om lønnsveksten, som parallelt med høyere ledighet har avtatt noe, til 3,7 prosent i januar. Dette er på linje med veksten i den bredere lønnskostnadsindeksen, som fratrullet produktivitet gir en vekst i lønnskostnadene per produsert enhet på 2,5 prosent, tett på nåværende kjerneinflasjon. Med andre ord: februar tall som forventet vil fortsatt peke i retning av inflasjon under kontroll.

eksportsvikt har ført til høyere ledighet de siste årene. Onsdagens ledighetstall for januar er ventet å vise uendret ledighet fra måneden før, på 6,2 prosent.

ØMU: Arbeidsledighet (LFS)

Prosent av arbeidsstyrken, sesongjustert

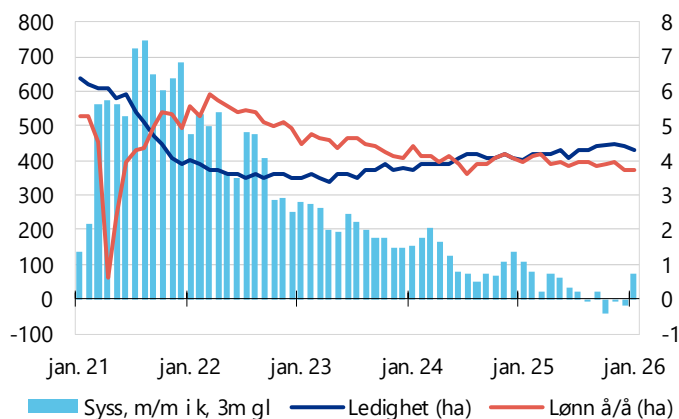
Kilde: LSEG Datastream / NHO

Det viktigste *norske* tallslippet denne uken er onsdagens **inntekts- og kapitalregnskap og utenriksregnskap for fjerde kvartal**, og denne gang også med reviderte tall helt tilbake til 1978. Viktig for forståelsen av økonomien, men ingen tall som «flytter markedet». Da er det kanskje større interesse for Norges Banks [todagers konferanse om bestemmelsen om pengepolitikken](#), som avvikles mandag og tirsdag. Bakgrunnen er at Finansdepartementet (FIN) i fjor våres per [brev](#) ba Norges Bank om å vurdere erfaringene med den nåværende bestemmelsen. Over sommeren ba så FIN andre institusjoner om å gi innspill. Vi ga [vårt innspill](#) i fjor høst. Her går vi gjennom bestemmelsens fire paragrafer én etter én, og begrunner hvorfor eksisterende ordlyd bør beholdes. I den debatten som avslutter konferansens dag to om hvordan bestemmelsen bør se ut, vil vi gjenta våre argumenter for hvorfor dagens bestemmelse er riktig utformet.

På onsdag slipper vi vår medlemsundersøkelse, **Næringslivets økonomibarometer**, og **Økonomisk overblikk for første kvartal**, med nye anslag for internasjonal og norsk økonomi (og det siste med meg som redaktør). Dette blir også det siste Ukebladet som publiseres herfra inntil videre.

Øystein Dørum

USA: Sysselsetting, ledighet og timelønn

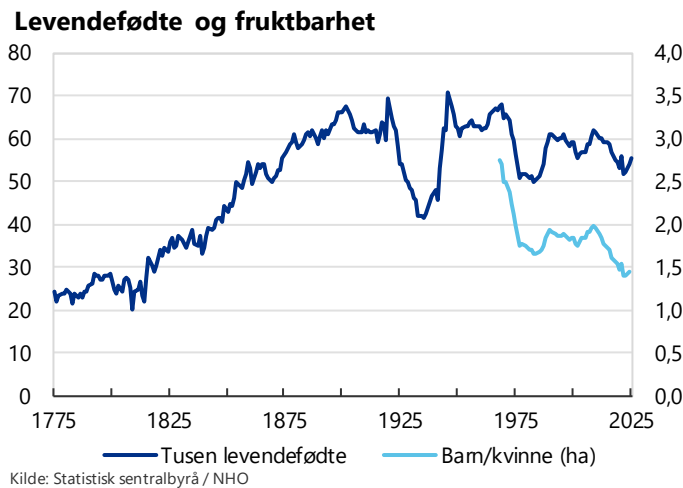

Kilde: Refinitiv Datastream / NHO

Der ledigheten siger oppover i USA, fortsetter **ledigheten å si nedover i eurosonen**, tross beskjeden aktivitetsvekst. Som figuren under viser, har ledigheten i eurosonen aldri vært lavere enn nå. Nedgangen de siste tolv årene har særlig vært drevet av lavere ledighet i de landene som ble hardest rammet av statsgjeldskrisen på begynnelsen av forrige tiår. Da sto på det meste mer enn hver fjerde i Hellas og Spania uten jobb, nå er ledigheten her redusert til 8-10 prosent. I motsatt retning trekker Tyskland, der energikrise og

Kalender		Sist	Nå
Man-tir	Konferanse om pengepol. bestemmelse		
Man 1600	USA: ISM feb, indeks	52,6	52,3
Tir 1100	ØMU: Flash-KPI feb, å/å	1,7	1,7
Ons 0800	Norge: Inntekts- og kapitalregnskap Q4		
Ons 1000	NHO: Overblikk og økonomibarometer		
Ons 1100	ØMU: Ledighetsrate jan, %	6,2	6,2
Fre 1100	ØMU: BNP 25Q4, revidert, k/k	0,3	0,3
Fre 1430	USA: Sysselsatte x landbruk, feb, m/m k	130	60
Fre 1430	USA: Ledighetsrate feb, %	4,3	4,3

Fødselstallutvalget la 9. februar fram NOU 2026:2 Politikk for nye generasjoner. Utvalget har vurdert årsakene til at fødselstallene i Norge har gått ned fra 2010, og hvilke tiltak som kan bidra til at flere får det antallet barn de ønsker seg.

Flere av årsakene til fallende fødselstall henger tett sammen med forhold som også påvirker arbeidslinjen. Senere etablering i voksenlivet, med lengre utdanningsløp og senere overgang til fast arbeid, gjør at både yrkesdeltaking og etablering av familie forskyves i tid. I tillegg kan mer utenforskap bidra til usikkerhet om nåværende og framtidig inntekt og redusere den økonomiske tryggheten som trengs for å få barn. Samlet sett peker dette på at tiltak som fremmer raskere og mer stabil overgang til arbeid, også kan ha betydning for utviklingen i fødselstallene.

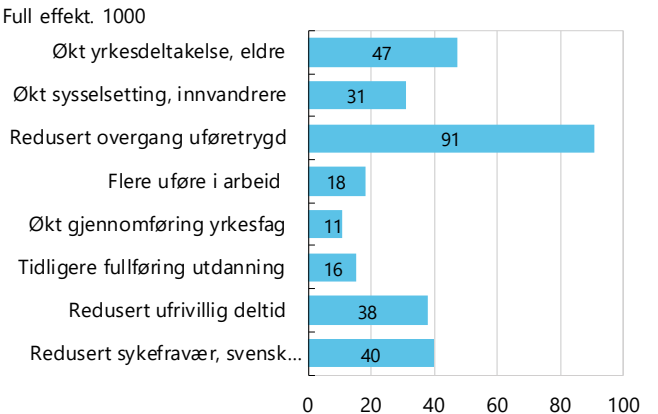
Et *sentralt premiss* i utredningen er at tiltak som kan løfte fødselstallene må ses i sammenheng med andre viktige samfunns mål, som høy sysselsetting, likestilling, god ressursbruk og bærekraftige offentlige finanser. Flere av utvalgets foreslåtte tiltak tar derfor sikte på å samtidig styrke arbeidstilbudet ved å gjøre det lettere å kombinere familie og arbeid. I hovedtrekk fremmer utvalget bedre insitutsjonelle rammevilkår og i mindre grad overføringer.

Utvalget fremhever at en raskere og mer forutsigbar overgang til voksenlivet kan bidra både til tidligere familiedannelse og høyere yrkesdeltakelse. Kortere og mer effektive utdanningsløp, samt bedre og mer sømløse overganger mellom førstegangstjeneste, utdanning og arbeid, kan gjøre det mulig for flere å etablere seg tidligere i jobb og bolig. Regjeringen anslo i Perspektivmeldingen at dersom unge kommer ett år raskere ut i arbeidslivet, så vil det øke tilgangen på arbeidskraft med 15 500 flere årsverk.

Utvalget peker også på at gode rammevilkår for småbarnsforeldre er viktig for arbeidstilbudet. Utvalget foreslår rullerende barnehageopptak og rett til barnehageplass fra ett års alder, noe som vil redusere ventetid og ufrivillig ulønnet permisjon. Dette kan bidra til raskere tilbakevending til arbeid etter fødsel og mer stabil tilknytning til arbeidslivet. Ifølge utvalget kan tiltaket gi 9 000

flere årsverk. Tiltaket alene oppfyller dermed 6 prosent av regjeringens samlede målsetting med å øke arbeidstilbudet med 150 000 innen 2030.

Økning i årsverk ved ulike retningsvalg

Tiltak som reduserer tidsklemmen i småbarnsfasen trekkes også fram som et tiltak. Bedre tilgang på *praktisk hjelp og avlastning* i hjemmet kan gjøre hverdagen mer håndterbar for barnefamilier. Utvalget peker på lavere skatt eller subsidiering av tjenester i hjemmet og/eller økt innsats fra frivillighetssektoren som mulige løsninger for økt avlastning. Når belastningen i småbarnsperioden reduseres, kan det bidra til at begge foreldre opprettholder yrkesdeltakelsen.

Utvalget legger til grunn at tiltakene samlet skal støtte opp under arbeidslinjen. Høy yrkesdeltakelse og god tilknytning til arbeidslivet er viktig både for den enkelte familie og for samfunnets bærekraft. Tiltakene som foreslås, søker derfor å kombinere hensynet til familiedannelse med behovet for høy sysselsetting og flere årsverk i økonomien.

Samlet er anbefalingene dreid mot strukturelle og arbeidsrettede tiltak fremfor rene økonomiske overføringer. Målet er å legge til rette for at flere kan etablere seg tidligere og kombinere arbeid og familieliv på en måte som styrker både fødselstallene og arbeidstilbudet over tid. Det er bra, for Norge har en av de beste foreldrepengoordningne i verden. I tillegg har vi universelle ordninger som også støtter opp om arbeidslinja, som makspris i barnehage og gratis kjernetid i skolefritidsordning.

Medlem av fødselstallsutvalget Victoria Sparrman

Avdeling samfunnsøkonomi		
E-post	Ansvar	Mobil
oystein.dorum@nho.no	Sjeføkonom	907 88 762
torill.lodemel@nho.no	Arbeidsmarked, lønn	924 25 850
hallvard.morck@nho.no	Norsk økonomi	970 75 067
espen.skretting@nho.no	Norsk økonomi	957 81 985
victoria.sparrman@nho.no	Norsk økonomi	924 92 461
bard.ola.tjonneland@nho.no	Internasjonal økonomi	930 22 705

[Tidligere utgaver av NHOs Ukeblikk finnes her](#)